

Thomas Ospital, *orgue*

DIUMENGE, 28.01.2018 – 21.00 h
Palau de la Música Catalana
Sala de Concerts
Orgue al Palau

Felix Mendelssohn (1809-1847)
Preludi i fuga en Do menor, op. 37/1

9'

Robert Schumann (1810-1856)
Quatre esbossos per a pedaler, op. 58

17'

- I. Nicht schnell und sehr markiert
- II. Nicht schnell und sehr markiert
- III. Lebhaft
- IV. Allegretto

Franz Liszt (1811-1886)
Orphéus, S. 98 (trans. L. Robilliard)

11'

Fantasia i fuga sobre el coral "Ad nos ad salutarem undam", S. 259

30'

- I. Fantasia
- II. Adagio
- III. Fuga

Durada aproximada del concert: 67 minuts sense pausa

"La Humanitat, avui, com ahir, com sempre, conserva al seu si els instints de ferocitat, de brutalitat, i de sensualitat que l'art té com a objectiu estovar, endolcir i ennoblir. Avui, com sempre, Orfeu, és a dir, l'Art, ha d'escampar les seves ones melodiïoses, els seus acords vibrants com una llum dolça i irresistible."

Aquesta frase del prefaci de Liszt al seu *Orphéus* condensa l'esperit dels creadors en els tot just vint-i-un anys que abasta el programa d'avui. La distància estètica entre el *Preludi i fuga* de Mendelssohn (1837) i l'esmentada obra de Liszt (1858) il·lustra una època de canvis radicals: de l'herència directa de Bach passem a la llibertat formal del poema simfònic.

Mendelssohn, a qui devem en bona part la redescoberta i revaloració de l'obra de Bach, era un organista notable. No només oferia freqüentment recitals amb obres seves a la Gewandhaus i a la Thomaskirche de Leipzig, sinó que va publicar edicions i transcripcions de nombroses composicions del seu il·lustre antecessor a la ciutat. No ha d'estranyar, doncs, que en obres com aquest *Preludi i fuga en Do menor* faci un més que evident homenatge al Mestre.

Schumann, sense ser organista, va voler aprendre els rudiments de la tècnica d'orgue, i això explica que el 1845 llogués un *piano-pédalier*. Aquesta invenció de l'època consistia en un piano al qual s'acoblava un pedaler similar, en efecte, al d'un orgue, que accionava els martells de les notes més greus. Com a experiment, Schumann

«[...] Tu, catedral, rosa solemne, puja amb els teus al destí més gloriós a què et condemnin àngels i dimonis: obre't i escampa el perfum de la pedra. Vull veure el cel com traspassa els teus nervis i com voleien per sobre el retaule els corbs que esperen la carn dels sepulcres. [...]»

Narcís Comadira,
Primer dia d'octubre

va escriure *Quatre esbossos i Sis estudis* per a aquest instrument. El *piano-pédalier* no va prosperar, però l'escriptura de Schumann en aquestes obretes, més organística que no pas pianística, va permetre que es fessin un lloc en el repertori de concert.

El programa acaba amb dos monuments de Liszt. Primer, l'esmentat *Orpheus*, del qual el mateix compositor va escriure transcripcions per a piano i altres formacions instrumentals. La citació que encapçala aquest comentari és suficient per definir el marc estètic de l'obra.

Per acabar, la *Fantasia i fuga sobre el coral "Ad nos ad salutarem undam"*. Es considera que amb aquesta obra i amb la *Fantasia i fuga sobre B-A-C-H*, Liszt va treure l'orgue de les esglésies per fer-lo entrar a les sales de concerts. Tanmateix, *Ad nos salutarem* va ser l'obra escollida per inaugurar l'any 1855 l'orgue de la catedral de Merseburg, llavors l'instrument més gran d'Europa. Per entendre la fascinació que causa, n'hi ha prou de parar bé l'orella i gaudir d'una composició que el mateix organista, en un enregistrament recent, ha qualificat com "*una divina tragèdia*".

Pep Gorgori, musicòleg i periodista

Thomas Ospital, orgue

Nascut el 1990 al País Basc francès, Thomas Ospital començà els estudis musicals al Conservatori de Baiona, on el 2008 obtingué el primer premi d'orgue a la classe de E. Landart. Continua els estudis al Conservatori Superior de Música de París sota el mestratge de O. Latry, M. Bouvard, T. Escaich, Ph. Lefebvre, L. Fassang, I. Duha, P. Pincemaille i J-F. Zygel, i acabà la carrera amb cinc primers premis a les classes d'orgue, improvisació harmonia, contrapunt i fuga.

Ha guanyat nombrosos premis en concursos internacionals, com els de Saragossa (primer premi, 2009), Chartres (Premi Duruflé i premi del públic, 2012), Tolosa de Llenguadoc (segon premi, 2013). El maig del 2014 obtingué el Gran Premi Jean-Louis Florentz i el premi del públic del Concurs d'Angers, sota els auspicis de l'Académie des Beaux-Arts, i el novembre del mateix any obtingué el segon premi, el premi del públic i el Premi Jean-Louis Florentz del Concurs Internacional de Chartres.

El 2012 va ser artista resident de la catedral Saint Louis King of France de Nova Orleans, als Estats Units, i el 2015 del festival de música sacra de Rocamadour (França). El mes de març del 2015, després d'un concurs de selecció, fou nomenat titular del gran orgue de l'església Saint-Eustache de París. El 2016 fou convidat per la Ràdio Nacional Francesa a ser el primer organista en residència del nou instrument construït pel taller Grenzing, lloc que segueix ocupant avui dia.

La improvisació té un lloc especial en la seva pràctica musical. Li permet desvelar la important varietat de registres i el potencial creatiu d'aquest instrument. Amb aquesta pràctica acompanya regularment projeccions de pel·lícules mudes. La seva activitat de concertista el porta a actuar a Europa i als Estats Units com a solista, i també com a músic de cambra o amb orquestra simfònica.

Amb la col·laboració de:

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA
MINISTERIO
DE EDUCACIÓN, CULTURA
Y DEPORTE

Troba'ns a:

www.palaumusica.cat

Benjamin Alard, clavecí

DIMECRES, 07.02.2018 — 20.30 h

Petit Palau

J. S. Bach: *Preludi i fuga en Mi menor, BWV 533a*

J. S. Bach: *Suite francesa núm. 6 en Mi major, BWV 817*

J. S. Bach: *Suite anglesa núm. 2 en La menor, BWV 807*

J. S. Bach: *Partita quel Tuono terzo en Fa major, BWV 833*

J. S. Bach: *Coral "Herr Jesu Christ du höchstes Gut", BWV 1114*

J. S. Bach: *Suite anglesa núm. 4 en Fa major BWV 809*

Preu: 20 euros